

Niggendijker *Schone schijn*

Een zwartfigurige, Griekse amfoor van minstens een meter hoog staat trots te pronken in het midden van een verduisterd klaslokaal van de voormalige school, waarin het Groninger kunstenaarsinitiatief Niggendijker is gevestigd. De vaas baadt in een zee van licht, lijkt zelf licht uit te stralen. Bij zoveel schatkamerachtig vertoon kan je als bezoeker haast niet anders dan met gepaste eerbied binnentreden. En dan blijkt hoezeer de schijn bedriegt. De voorstelling op de vaas vervaagt hier en daar en vertoont dubbelbeelden als van goedkoop drukwerk. Pas wanneer je rondloopt, vallen de 'verwarde' elementen weer keurig op hun plaats, maar dan vertonen andere delen van de voorstelling merkwaardige leemtes.

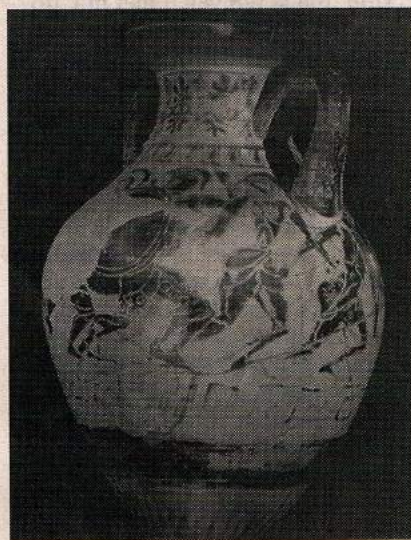
De fraaie amfora, die in Gert van Oortmerssens installatie *Suggested Reconstruction #1* een hoofdrol vervult, is geen origineel exemplaar, maar een blanco gipsgietsel. Het wordt aan vier zijden door diaprojectoren met een 'schildering' beschenen, waarbij er door de bolling van de vaas aan de randen interferenties optreden. Pure nep en een permanent onaf beeld dus eigenlijk. Maar dan wel gepresenteerd à la 'De Scythen' in de Amsterdamse Nieuwe Kerk of de archeologische afdeling van het Groninger Museum, een sfeer die zich, aldus de kunstenaar, laat vergelijken met de sfeer van een gemiddelde juwelierswinkel. Van Oortmerssen stelt de tegenstrijdigheden aan de kaak die de omgang met archeologische kunstvoorwerpen met zich meebrengt. Bij restauraties speelt bijvoorbeeld het dilemma dat een terughoudende opstelling onherroepelijk leidt tot verval, terwijl aan de andere kant ingrijpen tot een mogelijke snel verouderde verbastering van het origineel, en daarmee eveneens tot verval, leidt. Voor beeldende kunst gelden vergelijkbare vraagstukken. Van Oortmerssen: "Wat maakt iets tot een schilderij? Wat is daarbij de betekenis van het handschrift, van authenticiteit, van het origineel tegenover een reproductie of een imitatie. Of van de wijze waarop kunst in museale opstellingen wordt getoond? En

hoe zinvol is bijvoorbeeld de betekenis op tekstbordjes en van begeleidende computerprogramma's?"

Dat Gert van Oortmerssen met zijn hang naar zowel theorie als praktijk niet alleen een opleiding aan de kunstacademie volgde, maar ook kunstgeschiedenis studeerde, is misschien niet echt verwonderlijk. Vandaag de dag is hij werkzaam als kunstenaar en als universitair aardewerkrestaurator. "Een vruchtbare kruisbestuiving," vindt Van Oortmerssen, "die er toe heeft bijdragen dat mijn kunst een stuk minder conceptueel is dan ze op het eerste gezicht misschien lijkt. Echt conceptuele kunst is vaak nogal formeel en weinig toegankelijk, een metafysische rebus, die je kunt doorgronden en dat is het dan. Mijn werk is veel minder eenduidig en afstandelijk. Het is herkenbaar en er zitten anecdotische elementen in. Bovendien speelt esthetiek voor mij wel degelijk een rol."

Suggested Reconstruction #1 illustreert een en ander. Een zelfde soort vervreemde omkering als in deze installatie is aan de orde in *Suggested Reconstruction #2*. Van de reeks boven een grijs-groen fries gehangen vondstenzakjes is elk exemplaar gevuld. De inhoud bestaat echter niet uit archeologische artefacten, maar uit zorgvuldig gereinigde wijn- en jeneverflessen, pindakaas-, kruiden- en jampotjes, etcetera. Betekenis en context zijn zo klaar als een klontje.

The Art of History - vier installaties van Gert van Oortmerssen en een project in samenwerking met Tineke Bouma, Ton de Kever, Tine Klopper, Henk Puts en Saskia Zwiers Niggendijker, Hofstraat 21, Groningen. Tot 24 april. Open: donderdag t/m zondag 14.00-17.00 uur.



Herma Hekkema